

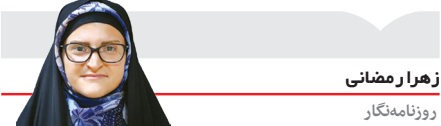
در گزیده‌خوانی این هفته «فرهیختگان» بخوانید

سایه انتخابات بر نشریات دانشجویی

نشریات جدید منتشرشده داشته باشید. دانشجویان دانشگاه‌های آزاد اسلامی سراسر کشور می‌توانند نشریات خود را جهت استفاده در بخش گزیده‌خوانی هفتگی نشریات روزنامه «فرهیختگان»، به ادمنین کانال نیمکت خبر (@nimkat_khabar) ارسال کنند.

رهبر انقلاب هم از نگاه برخی نشریه‌ها دور نماند. در این میان انتشار کارنامه آثار جشنواره تیتیر ۱۲ هم به گرم شدن بازار نشریات دانشجویی آن‌هم در روزهای گرم تابستانی، کمک زیادی کرد. دعوت می‌کنیم تا در گزیده‌خوانی این هفته «فرهیختگان» از نشریات دانشجویی، نگاهی به

ریاست جمهوری و شورای شهر استان‌ها، همچنان حال و هوای نشریات پیرامون مهم‌ترین رویداد سیاسی ۱۴۰۰ کشور می‌گذرد. نشریات دانشجویی تلاش کردند تا آنچه در فضای انتخاباتی ازسوی جریان‌ات مختلف سیاسی رخ داده را تحلیل کنند. در این میان واکنس زدن

زهرا رضانی

روزنامه‌نگار

با وجود گذشت دو هفته از برگزاری انتخابات

۷ نکته کاربردی برای تیترنویسی

عنوان اصلی هر متن تیتیر آن است که معرفی‌اش می‌کند و البته نقش ترغیبی برای خواندن مطلب را هم دارد. یادداشت به‌مثابه یک متن تحلیلی توصیفی، نیاز به تیتیر تفسیری دارد. در اینجا می‌خواهیم با برخی از انواع تیتیر آشنا شویم و ذیل هفت نکته کاربردی، در رابطه با آنها حرف بزنیم.

۱. با تیتیر فانتزی آشنا شوید

تیتیر فانتزی که به آن تیتیر یک‌هم می‌گویند، کوتاه، جالب و جذاب است. تیتیر فانتزی، معمولاً در اندازه‌ای بزرگ‌تر از سایر نوشته‌های متن و ضخیم (bold) کار می‌شود. تیتیر فانتزی معمولاً موضوع مطلب را بیان نمی‌کند؛ بلکه! تیتیر فانتزی به علت فانتزی و تخیلی‌بودن معمولاً برای تشویق و جذب مخاطب به خواندن مطلب، ارتباط «روشنی» با مطلب ندارد؛ به این معنا که مثلاً از روی تیتیر یک متن ممکن است نتوانید پی ببرید که چنین یادداشتی به چه سرویسی (سیاسی، اقتصادی و فرهنگی...) تعلق دارد. شاید در نگاه اول حدسی بزنید یا حتی با قاطعیت بگویید اما ممکن است تیتیر یادداشت درباره موضوعی در یک حوزه و زمینه دیگر باشد.

توجه کنید معمولاً تیتیر یک ارتباط لطیف، ذوقی و هنری با متن دارد. در یک کار خوب، ایده اصلی متن (اعم از یادداشت، مصاحبه، پرونده و...) در نهایت خلاصیت ادبی در تیتیر یک به کار می‌رود. به عبارت بهتر، هرچه تیتیر یک خلاقانه‌تر، غیرمستقیم‌تر و ادبی‌تر باشد، بهتر است و تیتیر یک مناسب‌تری است.

فراموش هم نباید کرد که هدف جلب‌نظر مخاطب است. پس سطح فرهیختگی، درک و فهم خواننده را نیز باید در نظر گرفت و متناسب با آن، تیتیر زد. پس اگر به بعضی نکات توجه شود، اتفاقاً به کار بردن ظرافت‌ها و تلمیح‌ها، استعاره‌ها و نکات ریز و قشنگ در تیترنویسی کار خوبی است.

شرط دوم استفاده از تیتیرهای فانتزی (که برای جلب مخاطب، مجلات عمومی از آن ناگزیرند)، برخورداری از یک تیتیر جدی خوب (یک تیتیر «دو» مناسب) است.

۲. تیتیر جدی را جدی بگیرید!

تیتیر جدی، عنوان واقعی مطلب است. این تیتیر، رسمی و خشک‌تر است. اینکه می‌گویند بین موضوع نوشته و عنوان آن باید ارتباط باشد، بیشتر ناظر به همین تیتیر است. تیتیر جدی به مخاطب می‌گوید این یادداشت به چه چیزهایی اشاره می‌کند. تیتیر جدی، نوع نوشته را مشخص می‌کند (نوشته اعم از پرونده، مصاحبه، یادداشت، میزگرد و...) تیتیر جدی، رویکرد یادداشت را به اطلاع مخاطب می‌رساند (تحلیل، مرور، بررسی انتقادی، تامل و...) گاهی تیتیر جدی، روش مورد استفاده در متن، عنوان مطالعه موردی، تأکیدات اصلی متن و مانند اینها را در خود دارد.

تیتیر جدی مانند عنوان پایان‌نامه باید دقیق، جامع و مانع باشد.

مقالات مجلات علمی-پژوهشی معمولاً تنها تیتیر جدی دارند. تیتیر جدی، در اندازه‌ای کوچک‌تر از تیتیر یک و بزرگ‌تر از متن عادی نوشته می‌شود. تیتیر یک در بالا یا پایین تیتیر فانتزی (متناسب با طراحی) کار می‌شود. درمورد اخبار، از اصطلاح تیتیر یک و دو استفاده نمی‌شود.

۳. روتیتیر و زیرتیتیر برای خبر است

روتیتیر و زیرتیتیر درباره خبر به کار می‌روند. بنابراین به جز برخی تشابهات هیچ ارتباطی با یکدیگر ندارند. تیترنویسی خبری با تفسیری (یادداشت و مصاحبه و...) متفاوت است. اگر مجالی به دست آمد در آینده درباره روتیتیر و زیرتیتیر در جای خود بیشتر گفته خواهد شد.

۴. می‌توانید جمله به کار ببرید

از انواع جملات خبری، پرسشی و تعجبی می‌توان در تیتیر استفاده کرد. البته توجه به این نکته ضروری است که از بین تیتیر یک و تیتیر دو، تنها یکی از آنها می‌تواند ازجمله بهره‌مند باشد. جمله‌ها معمولاً در تیتیر یک واقع می‌شوند.

۵. نباید نقطه‌گذاری کنید

تیتیرها نقطه (علامت پایان جملات خبری) ندارند. نقطه در ذهن مخاطب، توقف کامل و تمام‌شدن را متجلی می‌کند؛ در حالی که هدف تیتیر، ترغیب مخاطب به خواندن متن است! نباید مخاطب را در تیتیر متوقف کرد!

۶. از سایر علامت‌ها می‌توان استفاده کرد

استفاده از یک علامت تعجب، یک علامت سوال یا ترکیب آنها اشکال نداشته، گاهی ضروری است. از سه نقطه (...) نیز می‌توان در تیتیر استفاده کرد.

۷. در تیتیرهای مطبوعات دقت کنید

در بهبود مهارت تیترنویسی، علاوه‌بر تمرین، مشاهده و الگوبری از تیتیرهای مجلات و نشریات دیگر هم راهکار خوبی است.

تحلیل واکنس زدن رهبری از نگاه دانشجویی

امتناع ورزیدند و واکنس ایرانی برکت که تمامی مراحل بالینی را با موفقیت طی کرده است را استفاده کردند. بخشی از جوانان و کانال‌دارهای دلسوز هم با ابراز نگرانی از این اقدام رهبری، مطالبی ارائه می‌کنند که باید این نگرانی‌ها را نگرانی برای امام خود تلقی کنیم و اطمینان بدهیم که واکنس ایرانی برکت تمامی مراحل کارآزمایی بالینی را با موفقیت پشت‌سر گذاشته و ان‌شاءالله این اقدام رهبر فرزانه انقلاب اسلامی نویدی از آینده درخشان جمهوری اسلامی در فتح بیش از پیش قله‌های دانش بوده و نباید به این عزیزان که از سر نگرانی برای امام خود مطلب می‌نویسند، انگ کم‌خردی و کم‌عقلی زده شود.

بررسی نگاه شهید بهشتی

به برگزاری تجمعات سیاسی در «خط بهشتی»

قابل توجهی به ایشان می‌دهد و آن این است که دولت‌زمانی که شمار در خانه‌های شهید هم وظیفه دارد امنیت شما را تأمین کند، در تجمعات که مسلمانان وظیفه تأمین امنیت اجتماع کنندگان را دارد و وظیفه دولت، حفظ امنیت در تمام موارد است و سخن نماینده دیگری که بیان می‌کند امکان حمله به اجتماع کنندگان هست، بنابراین باید امنیت آنها حفظ شود را تأیید می‌کند. «گذری بر زندگینامه شهید بهشتی»، «بهشتی یک ملت بود»، «بهشتی پیرو مکتب حسینی (ع)»، «آقاسید محمد در پیشگاه دانشجویان»، «مقتدر ولی مظلوم، پارادوکسی دل‌انگیز»، «منع شکنجه در دیدگاه شهید بهشتی» و «خط بهشتی آیا هنوز طرفدار دارد؟» هم از دیگر عناوین این ماهنامه به‌شمار می‌رود.

ماهنامه «خط بهشتی» دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری دادگستری، دهمین شماره خود را به ویژه‌نامه شهید بهشتی اختصاص داده و ویژه‌نامه‌ای که در آن به دیدگاه‌های این شهید در موضوعات مختلف اشاره شده است. این ماهنامه در مطلب «نظر شهید بهشتی درباره اجتماعات و اعتراضات خیابانی چه بود» آورده است: «زمانی که یکی از نمایندگان می‌خواهد قید «با اجازه قبلی» را برای تجمعات و راهپیمایی‌ها اضافه کند، شهید بهشتی این گونه جواب او را می‌دهد که این قید درست برخلاف چیزی است که مورد نظر ماست و با آوردن این قید حتی اجتماعات داخل مسجد هم باید با اجازه قبلی باشد. آن نماینده به این شهید این گونه پاسخ می‌دهد که اجازه قبلی مربوط به اجتماعات سیاسی است نه مذهبی. شهید بهشتی به این ایراد نیز این گونه پاسخ می‌دهد که شاید بخواهیم در مسجد بحث سیاسی کنیم یا خود نماینده ایراد گیرنده (که از قضا روحانی و معمم است) بخواهد بعد از نماز منبر سیاسی ببرد، بنابراین قید با اجازه قبلی زاید است. با زمانی که یکی دیگر از نمایندگان به نبود صفت «مسالمت‌آمیز» برای اجتماعات اعتراض می‌کند، شهید بهشتی این گونه پاسخ می‌دهد: «این مسالمت‌آمیز» به قدری کش‌دار است که قابل کنترل نیست. همچنین زمانی که تنها عضو زن مجلس خبرگان، منیره گرجی بیان می‌کند که دولت باید امنیت اجتماع کنندگان را حفظ و تأمین کند و این مورد باید در اصل ذکر شود، شهید بهشتی جواب جالب و

پرداخت نسبت با پیشرفت‌های امروزی

اصالت را به حیات اخروی انسان می‌دهد، حیات دنیای انسان‌ها را به منزله مقدمه‌ای برای حیات اخروی انسان‌ها در نظر می‌گیرد و کیفیت آن را مهم تلقی می‌کند.

«چهره‌هایی از جنس تحول»، «حیات مطهر»، «ارتداد و حواشی آن»، «حزون‌های خانه‌به‌دوش»، «انسان و عبادت»، «شریعتی انسانی در مسیر شدن»، «انسان کامل، عبادت»، «قرآن نور است و کلام معمولی نیست»، «آموزه‌های ساده‌سه‌جنگ»، «عدالت از دیدگاه شهید مطهری»، «آزادی فکر، آزادی اندیشه»، «نگاهی به حکم در طرح مرحوم امام خمینی و شهید صدر»، «حتی در معراج هم از فضایل علی می‌گویند»، «مقام لیل‌القدری فاطمه سلام‌الله‌علیها»، «اکبر القراء» و «صدای شش‌دانگ» دیگر عناوین این شماره از ماهنامه «مصباح» را تشکیل می‌دهند.

فصلنامه «مصباح» سیج دانشجویی دانشگاه شهید بهشتی نیز در دومین شماره خود به موضوعات مختلف اعم از دیدگاه شهید مطهری درباره عدالت، مقام لیل‌القدری حضرت زهرا، ارتداد، نسبت دین و نیازهای روز بشر و... پرداخته است. در بخشی از مطلب «تأملی پیرامون نسبت دین و نیازهای روز بشر» این فصلنامه می‌خوانیم: «در وهله نخست باید به این نکته توجه شود که هدف دین، به ویژه دین اسلام که مقصود ما در این بحث است، رستگاری بشر در زندگی دنیوی و اخروی است، یعنی باتوجه به جامعیت دین اسلام و برنامه‌ریزی برای جزئی‌ترین شئون روزمره زندگی تا اهداف کلان معنوی انسان، بدون شک تنها برای بعد روحانی و معنوی وجود انسان نازل نشده و بخش عظیمی از آن توجه به ابعاد حیات روزمره و دنیوی انسان‌ها است؛ این نکته باتوجه به احکام فقهی در قرآن، از احکام مربوط به ازدواج گرفته تا طلاق، تجارت و حتی احکام مربوط به مواد غذایی و حلال و حرام بودن آنها همگی دال بر وجود یک برنامه جامع برای بخش‌های مختلف زندگی انسان از طفولیت تا مرگ دارد؛ تا جایی که می‌توانیم از یک سبک زندگی اسلامی باتوجه به قرآن و سیره معصومین علیهم‌السلام سخن بگوییم. اما نسب تدین و عقلانیت، دین و علم و نیازهای امروز جامعه بشری در چه جایگاهی قرار دارد؟ آیا صرف نزول قوانین و احکام روزمره زندگی در قرآن برای نیازهای بشر امروز کافی است؟ در پاسخ به این پرسش باید گفت اولاً موضع دین در تضاد با جایگاه علم قرار نگرفته است و به‌نوعی حتی از پیشرفت‌ها در عرصه علم نیز استقبال می‌کند؛ زیرا با اینکه

کند. اگر از آن به‌عنوان ابزاری جهت پیشبرد اهداف کلان بدون داشتن علم استفاده شود دچار سردرگمی می‌شود و بقای نشریه به خطر می‌افتد؛ پس باید در مرحله اول سیر فعالیت را مشخص کرد. برای مثال برای موضع‌گیری در یک تشکیلات نشریه می‌تواند در گام نخست دغدغه‌مندی ایجاد کند، در گام بعد به بیان مشکل بپردازد و پس از اقدامات میدانی انعکاس اخبار فعالیت تشکیلات باشد. این گونه، نشریه علاوه‌بر بقای خود در یک موضوع باعث همراهی و همگامی عده زیادی نیز می‌شود.

مدیرمسئول نشریه باید این مساله را مدنظر داشته باشد که سردبیر حتماً و الزماً نباید نویسنده توانمندی باشد، بلکه فردی مدبر و با تدبیر باشد که بتواند توازن متون و زمانبندی را حفظ کند.

این قدرت و درایت سردبیر است که می‌تواند نیروها را پای کار نگه دارد و به آنان انگیزه دهد. برای این امر هم علاوه‌بر توانمندی نیاز است فردی که در جایگاه مدیریتی نشریه قرار می‌گیرد در پی افزایش علم خود

ستون‌های قوی را در پی دارد، زیرا رقابت سازنده درونی از بین می‌رود. کما اینکه رقابت درونی در نشریات از رقابت بیرونی از جایگاه ارزنده‌تری برخوردار است؛ یعنی هر سطر و ستون در پی بهتر شدن نسبت به ستون و سطر ماقبل خود باشد.

در دوران کرونا که اکثر جمع‌های دانشجویی با رکود و سردرگمی مواجه شدند، می‌توان گفت نشریات تنها بستری است که در پی قوت خود برآمد و تهدید را به فرصت بدل کرد. اما آیا توانسته این فرصت را آنچنان گسترش دهد که پس از کرونا نیز این قوت پایدار بماند؟ زمان کافی هیات تحریریه، علاقه به انجام کار و تأثیرگذاری و نبود فعالیت‌های دیگر، دانشجویان را به سمت نشریات سوق داده؛ اما این جهش هیجانی تا چه میزان ماناست؟

مسئولان نشریات باید برای مانایی و پایداری این مسیر به فکر راه‌حل‌هایی برای پس از کرونا باشند. نشریه به‌مثابه یک اسلحه بزرگ درون تشکیلات‌های کوچک می‌تواند عمل کند و گاه را کوه سازد و چاه را چاله

در زمینه فعالیت نشریه باشد. یکی دیگر از راه‌های بقای نشریه حفظ مخاطب از راه بصری است؛ همان‌طور که مخاطب جذب مطالب و یادداشت‌های یک نشریه می‌شود، طراحی ضعیف نشریه می‌تواند باعث دل‌زدگی مخاطب شود. پس افزایش جذابیت بصری با طراحی و گرافیک خوب از الزامات یک نشریه است، اما با توجه به نبود بودجه برای کارهای گرافیکی در دوران دانشجویی، راه‌حل این امر سرمایه‌گذاری نشریات روی افراد توانمند نشریه برای آموزش طراحی و استفاده از آنان به‌عنوان طراح و گرافیس‌ت است. توجه به تغییر ذائقه مخاطب در سیر انتشار نشریات امری ضروری است. گاه باید تغییر سیر داد و گاه باید تغییر نحوه انتشار؛ اما پایبندی به اصول اساسی نشریه از ابتدا تا انتهای یک نشریه نشان از قوت آن است. نشریات دانشجویی بهترین بستر برای افزایش رشد توانمندی محتوایی و گروهی افراد است و بهترین جایگاه برای رشد فردی افراد.